

PATNÁCTÁ GLOSA KE STOLETÉMU VÝROČÍ

aneb

sonda do výplatních otisků pod poštou PRAHA 022

POŠTA PRAHA 022

Lokace: Hybernská 15/2086 (speciální činnost)

Počet otisků: 59

Počet uživatelů: 46

Počet strojů: pravděpodobně 54

Jedna z nejzajímavějších věcných a časových zón v historii čs. výplatního otisku, rozhodně z období 1946 – 1992. Zachycuje zejména 50. léta, kdy docházelo k mnoha změnám uživatelů, jejich podstaty, náplni, názvů včetně změn výplatních otisků. Toto období začalo rokem 1948 a skončilo v roce 1970 (poslední otisky s dohlédací poštou Praha 022 – 13. 3. 1970 uživatel Astrid).

LOKACE UŽIVATELŮ

Poříč, U Průhonu, Zlatnická, Konviktská, Lodecká, Havlíčkova, 28. října, Praha 7, U rajske zahrady, Husitská, U Prašné brány, Na Florenci, Dlážďená, Nám. Gorkého, Senovážná, Rybná, Na Příkopě, pošt. Přihrádka 443, Hybernská

Velmi široký záběr uživatelů na různých adresách.

Celá řada otisků neobsahovala adresu, pouze název a domicil Praha.

ZAMĚŘENÍ UŽIVATELŮ

Rozsah náplně činnosti uživatelů je velmi pestrý.

obchod, kosmetika, pohonné hmoty, dovozní a vývozní organizace, obchodní komora, přesné strojírenství, dřevozpracující průmysl, hutní prodejny, galantérní potřeby, zemědělské podniky, zahraniční obchod, družstevnictví, obchodní domy, maloobchod a velkoobchod, papírenský průmysl, ocelárny, nakladatelství, potravinářství, textilní průmysl, zdravotnické potřeby, vydavatelství, bavlnářství, farmaceutika, velkoobchod, potřeby pro domácnost, loterijní společnost, spotřební družstva, Svazarm, kovodělnictví, textilní průmysl, uhelný velkoobchod a maloobchod, bytová a oděvní kultura, státní správa, skladové hospodářství, odborné svazy, bankovníctví, zbrojní průmysl

STRUKTURA VÝPLATNÍCH STROJŮ

výhradně výplatní stroje Francotyp

STRUKTURA VÝPLATNÍCH OTISKŮ ze strojů FRANCOTYP

velmi široký mix různých výplatních strojů Francotyp – celkem 9 podtypů a velké množství variant

FR 8h – 5m

FR 8h – 4m

FR 8h – 3m

FR 8 – 0 – 5m

FR 8 – 0 – 4m

FR 8 – 0 - 3m

FR 6 – 0 – 5m

FR 6 – 0 – 4m

FR 6h - 4m

DENNÍ RAZÍTKO

- jedno jednokruhové denní razítko(Benzinol – rok 1949), druhé Hutní prodejna 5. 8. 1948)

- jinak dvukruhová denní razítka s můstky, několik denních razítek s „půlměsíci“

- bez PSČ,

- datumové číslice různého druhu a velikosti, malé, drobné

VÝPLATNÍ RAZÍTKO

- standardní, navzájem podobná, stejných rozměrů a zoubkování, většinou menší hroty zoubkování,

- výplatní číslice: Francotyp : československého vzoru - oválné + úzké vyšší, s menšími dvěma posledními číslicemi + novogotické , též gotické

- výplatní znaménka: malá hvězdička, střední hvězdička, klasická velká s rozšířenými hroty, některé nesymetrické „tancující“, dále několik případů plných kosočtverců různých velikostí a plné velké kruhy,

- u otisku Živnostenské banky výplatní znaménko asymetricky níže

OZNAČENÍ OPRÁVNĚNÉHO UŽIVATELE

- převážně te (Rybena, Spofa)
- text a logo, též adresa u některých,
- několik otisků obsahuje jen logo s/bez názvu (RICO, POLDI)

Pozornost upoutávají otisky Koh-I-Noor, Kooperativa, NARPA, Poldi, Rico a zejména Svazarm (detailně provedený znak – důkladná rytecká práce).

ZMĚNY VZHLEDU OTISKŮ

- změna názvu či právní podstaty (př. Dřevona, Hutní prodejna),

PŘÍLEŽITOSTNÉ OTISKY

nezachyceny

ZAJÍMAVOSTI

- 1/ NARPA otisk s datem 13. 2. 1950 (po firmě B. Jarolímek měla na starosti na krátký čas nákup a servis výplatních strojů),**
- 2/ Otisk ŽB ((Živnobanka) a další (Poldi, Rico.) pozůstatky z předchozích období,**
- 3/ Zajímavý vztah s jedním či více subjekty pod různými jmény (přejmenování a změna vlastnické podstaty – RICO – Sanitas, Poldi – Spojené ocelárny,**
- 4/ Řada nových subjektů – Svazarm aj., tuto změnu přinesla nová doba a nový společenský řád,**